

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5ECdo/2/2017
Identifikačné číslo spisu:	3209201474
Dátum vydania rozhodnutia:	23.05.2018
Meno a priezvisko:	JUDr. Helena Haukvitzová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2018:3209201474.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Heleny Haukvitzovej a členov senátu JUDr. Ivana Machyniaka a JUDr. Danice Kočíčkovej, v exekučnej veci oprávneného EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pajštúnska 5, IČO: 35 724 803, zastúpeného advokátskou kanceláriou TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pajštúnska 5, IČO: 36 613 843, proti povinným 1/ V. W., bývajúcej v A., 2/ V. W., bývajúcemu v A., o vymoženie sumy 6 967,84 € s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Bánovce nad Bebravou pod sp.zn. 5Er/136/2009, o dovolaní oprávneného proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne zo 7. decembra 2016 sp.zn. 8CoE/134/2016, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Povinní 1/ a 2/ majú nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bánovce nad Bebravou uznesením zo 6. mája 2016 č.k. 5Er/136/2009-64 exekúciu zastavil podľa § 57 ods. 1 písm. m/, § 58 ods. 1 a § 39 ods. 4 zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) - ďalej len „Exekučný poriadok“, vedenú na podklade zmenkového platobného rozkazu Okresného súdu Bratislava V zo dňa 18. novembra 2008, č.k. 1Zm/393/2008-16, ktorý nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 2. januára 2009 s odôvodnením, že oprávnený nepreukázal, že nie je daný dôvod na zastavenie exekúcie podľa § 57 ods. 1 písm. m/ Exekučného poriadku.

2. Na odvolanie oprávneného a súdneho exekútora Krajský súd v Trenčíne uznesením zo 7. decembra 2016 sp.zn. 8CoE/134/2016 odvolanie súdneho exekútora odmietol a uznesenie súdu prvej inštancie potvrdil. Uviedol, že v posudzovanej veci oprávnený nepreukázal, že nie je daný dôvod na zastavenie exekúcie podľa § 57 ods. 1 písm. m/ Exekučného poriadku (s poukazom na § 243f ods. 4 Exekučného poriadku), pričom tento nedostatok neodstránil ani v odvolacom konaní, a preto vychádzajúc z prezumpcie dôvodu zastavenia exekúcie (§ 243f ods. 6 Exekučného poriadku), odvolací súd uznesenie

súdu prvej inštancie ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

3. Proti potvrdzujúcemu výroku uznesenia odvolacieho súdu podal dovolanie oprávnený, prípustnosť ktorého vyvodzoval z § 421 ods. 1 písm. b/ Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). Podľa jeho názoru zastavením exekúcie v predmetnej veci došlo zo strany súdu prvej inštancie, ako aj odvolacieho súdu, k nesprávnemu právnemu posúdeniu veci v otázke nesprávnej aplikácie ustanovenia § 57 ods. 1 písm. m/ Exekučného poriadku a § 243f ods. 1, 4, 6 Exekučného poriadku na už prebiehajúcu exekúciu, v ktorej veci bol návrh na vykonanie exekúcie podaný ešte v roku 2009 na podklade zmenkového platobného rozkazu vydaného v súlade s vtedy platnou právnou úpravou. Zmenkový súd neskúmal právny dôvod uzavretia zmenky, skúmal výlučne, či uplatňované právo zo zmenky skutočne vyplýva a či zmenka má minimum formálnych náležitostí vyžadovaných zákonom. V dôsledku toho sa súd nezaoberal spotrebiteľskou zmluvou uzatvorenou medzi oprávneným a povinným, keďže zmenkový platobný rozkaz bol vydaný dňa 18. novembra 2008, teda v čase, kedy takýto postup súdu žiadny právny predpis nenariaďoval, práve naopak, umožňoval vydanie riadneho rovnocenného exekučného titulu bez preukazovania kauzálnych predpokladov. Prijatá novela nezohľadnila podstatnú časť stanoviska citovaného odvolacím súdom majúc tým na mysli, že nemožno prijať jednotné stanovisko pre posúdenie nárokov zo zmenky bez toho, aby súd nerešpektoval stav v čase jej vystavenia, a to najmä s ohľadom na rešpektovanie princípu právnej istoty a zákazu retroaktivity. V súvislosti s uvedeným poukázal na odlišné stanovisko sudcu Milana Lálíka k nálezu Ústavného súdu SR sp.zn. I. ÚS 547/2012. Ďalej uviedol, že právna úprava zmenkového a šekového zákona v určitom časovom úseku umožňovala v striktnie stanovenom rozsahu používať zmenky aj v spotrebiteľských vzťahoch a až od 1. januára 2011 sa zmenka v spotrebiteľských vzťahoch používať nemôže, pričom na prejednávanej veci je potrebné aplikovať hmotnú právnú úpravu platnú a účinnú v čase, kedy bola v konaní uplatnená zmenka vystavená, inak by išlo o porušenie zákazu retroaktivity a princípu právnej istoty. Ak je vystaviteľom zmenky spotrebiteľ, súd má možnosť skúmať zmenku až po úroveň dohody o vyplňovacom práve aplikujúc právnú úpravu platnú a účinnú v čase, kedy bola zmenka vystavená. Pokiaľ súd založil svoje rozhodnutie na stanovisku Najvyššieho súdu SR uverejneného v Zbierke stanovísk č. 8/2015 pod por. č. 93, na tom základe, že súd je povinný ex offo zabezpečiť prieskum nároku v intenciách možnej absolútnej neplatnosti úkonu, v ktorom má nárok uplatnený zmenkou základ, je potrebné túto časť odôvodnenia považovať za vytrhnutú z kontextu celého stanoviska. Mal za to, že už skúmanie samotnej dohody o vyplňovacom práve predstavuje zásah do rovnosti účastníkov konania, ktorý je však ospravedlnený ochranou slabšej strany - spotrebiteľa. Zdôraznil, že skúmanie zmenky a dohody o vyplňovacom práve je potrebné vykonať podľa platnej právnej úpravy platnej a účinnej v čase, kedy bola zmenka vystavená, a teda súd sa má pri ich hodnotení a posudzovaní správať tak, akoby aplikoval právnú úpravu platnú a účinnú v roku 2005. Na základe uvedeného navrhol, aby dovolací súd napadnuté uznesenie zrušil a vrátil vec odvolaciemu súdu na ďalšie konanie, resp. zmenil a rozhodol o pokračovaní v exekúcii.

4. Povinní a ani súdny exekútor sa k podanému dovolaniu nevyjadrili.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podal v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) dovolateľ zastúpený v súlade s § 429 ods. 1 CSP a neprospech ktorého bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) skúmal, či je dovolanie prípustné. Dospel k záveru, že dovolanie oprávneného treba odmietnuť.

6. Najvyšší súd v rozhodnutiach vydaných do 30. júna 2016 viackrát (viď napríklad sp.zn. 1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 209/2015, 3 Cdo 308/2016, 5 Cdo 255/2014) uviedol, že právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je bezpochyby tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšieho stupňa, sa v občianskoprávnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom, vrátane dovolacieho konania (I. ÚS 4/2011). Otázka posúdenia, či sú, alebo

nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu. Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nie je (nesmie byť vnímaný ako) tretia inštancia, v ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu. Tejto mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Prípady, v ktorých je dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a 421 CSP.

7. Oprávnený v dovolaní uplatnil dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, t.j. nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom. Týmto uplatneným dovolacím dôvodom bol dovolací súd v zmysle § 440 CSP viazaný. V zmysle § 421 ods. 1 písm. b/ CSP je síce dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená, ale v zmysle odseku 2 tohto ustanovenia je v takomto prípade prípustnosť dovolania vylúčená, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/ CSP.

8. Pretože v § 357 písm. a/ CSP je uvedené uznesenie o zastavení konania, je v zmysle § 421 ods. 2 CSP vylúčená prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým rozhodol o odvolaní proti uzneseniu prvoinštančného súdu o zastavení konania. Vzhľadom na § 9a ods. 1 Exekučného poriadku v znení od 1. júla 2016 do 31. marca 2017, podľa ktorého ak to povaha veci nevyklučuje, v konaní podľa tohto zákona sa primerane použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, je prípustnosť dovolania pre nesprávne právne posúdenie veci v zmysle § 421 ods. 2 CSP vylúčená aj proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým rozhodol o odvolaní proti uzneseniu súdu prvej inštancie. Uznesenie o zastavení exekúcie sa totiž svojimi účinkami rovná uzneseniu o zastavení konania v sporovom konaní. Zastavenie konania v sporovom konaní má za následok jeho skončenie bez meritórneho rozhodnutia a rovnako tak zastavenie exekúcie má za následok skončenie exekučného konania bez núteného vymoženía vymáhaného nároku. Pokiaľ Exekučný poriadok používa termín zastavenie exekúcie, ide len o terminologické zvýraznenie exekučnej činnosti (núteného výkonu rozhodnutia), ktorá začína vydaním poverenia súdnemu exekútorovi. V dôsledku toho tento právny predpis výslovne upravuje zastavenie exekučného konania v zásade len do vydania poverenia na vykonanie exekúcie, teda do začatia exekučnej činnosti súdnym exekútorom, a po vydaní poverenia upravuje už len zastavenie exekúcie. To však nič nemení na tom, že zastavenie exekučného konania a zastavenie exekúcie majú tie isté právne účinky a zastavenie exekúcie je analogicky porovnateľné so zastavením konania podľa CSP.

9. So zreteľom na uvedené najvyšší súd dovolanie oprávnenej podľa ustanovenia § 447 písm. c/ CSP ako neprípustné odmietol; z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 421 ods. 1 písm. b/ CSP je irelevantné, či k oprávneným uvádzanému dôvodu prípustnosti došlo alebo nedošlo.

10. Najvyšší súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

11. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.